

[Statsministeren.]

(J. V. Christensen) mente, at det var Tariffordningen, der var Skyld i Forringelsen af Arbejdsmassen. Det er sikkert ikke rigtigt. Det kan jo godt være, at visse Lønssatser faar Skyld for at standse Arbejdet — det har jeg nok hørt nogle Gange —, men de Arbejder, der vejer noget til, er i stor Udstrækning store, halvt- eller helt-offentlige Arbejder. Det, der betyder noget for Entreprenørerne og for Arbejderne, er netop disse Arbejder, der endda gennemføres med Statstilskud, og hvor man viser en overmaade illoyal Optræden ved at trykke Lønningerne ned, saaledes som det er nævnt. Men det ærede 8de Medlem for 1ste Kreds (Ludvig Christensen) har naturligvis Ret i, at i og for sig er dette slet ikke noget nyt. Det træder maaske noget stærkere frem nu; paa Grund af de mange Arbejder af den Art, som man har søgt at iværksætte for at bøde paa Arbejdsløsheden, er der blevet flere Tilfælde, end der har været tidligere, men i øvrigt har det jo været en sørgelig Regel, at der, hvor man mente at have Magten dertil, har man — ogsaa offentlige Myndigheder, kommunale Myndigheder — benyttet Magten til at trykke Arbejdernes Løn ned. Mig forekommer dette Forhold at være ganske utilbørligt, thi ogsaa de Folk, som skal bære Byrderne ved dette Løntrykkeri, bidrager deres Part til Staten, til Samfundet, og er altsaa i visse Tilfælde med til at støtte Arbejder, ved hvilke de senere bliver trykket ned i deres Livsvilkaar.

Det ærede 3die tingvalgte Medlem (J. V. Christensen) sagde ogsaa, at det viste sig, at der kunde arbejdes til billigere Priser end Tariffernes. Det kan det ærede Medlem naturligvis have Ret i; der kan jo tænkes vidt forskellige Vilkaar for Befolkningens Liv. Naturligvis, naar man mener, at det er forsvarligt oven i Købet ved delvis offentlige Arbejder at trykke Arbejderne ned i Sultekaar, saa kan det lade sig gøre. Jeg har i Dag faaet et Brev fra en Mand, som har Arbejde, og denne Mand skriver, om jeg ikke kunde skaffe ham lidt Tøj, idet hans Moder er kommet paa Hospitalet, og han vilde gerne ind og se til hende, men han har ikke andet Tøj end det snavsede Arbejdstøj, han til daglig gaar i. Denne Mand er sikkert en af dem, der maa arbejde for en Underbetaling, som er skændig baade i den ene og den anden Henseende; men han lever unægteligt og er et Eksempel paa, at der kan arbejdes for mindre, end Tarifferne byder. Men det er

vel ikke Hensigten at søge den arbejdende Befolkning trykket ned paa den Maade, og det vilde i vid Udstrækning blive Tilfældet, hvis Lovforslaget her blev vedtaget.

Det glædede mig at høre, at det ærede 3die tingvalgte Medlem ikke gav sin Tilslutning til Lovforslaget. Jeg kunde heller ikke tænke mig, at der kunde samles et Flertal for Forslaget. Men hvis det skete, hvis et saadant Forslag blev vedtaget, saa opløser det Forholdene i en saadan Grad, at det blev den almindelige Regel, at man lod Arbejder udføre til disse 50 Ø. eller 60 Ø. i Timeløn, som er nævnt i Eksemplerne, og efterhaanden kunde man maaske komme endnu længere ned. Det er der jo nogen, der har vist Evne til. Men det vilde dog neppe være en tiltalende Udvikling af Samfundsforholdene herhjemme.

Jeg maa altsaa fastholde min Uvillie overfor det foreliggende Lovforslag, men skal naturligvis med Interesse imødesee de Oplysninger, som muligvis kan forelægges under Udvalgsarbejdet. I øvrigt maa jeg anse det for ønskeligt, at dette Forslag ikke nyder Fremme udover den Under-søgelse og Udvalgsbehandling, som jeg formoder vil finde Sted.

Ordføreren for Forslagsstillerne (Lange):

Den ærede Ordfører for Socialdemokratiet (Ludvig Christensen) udtalte, at det ikke var noget nyt, at der fandtes uorganiserede Arbejdsgivere og uorganiserede Arbejdere, der arbejdede til et Par Procent lavere Lønninger end de tariffmæssige. Her er imidlertid ikke Tale om, at der arbejdes til et Par Procent under de hidtil gældende Lønninger, men om, at der arbejdes til Lønninger, som i nogle Tilfælde ligger under Halvdelen af det tariffmæssige. Der er heller ikke her Tale om Undtagelsestilfælde, men der findes et meget stort Antal saadanne Tilfælde, og det er ofte store Arbejder, det drejer sig om. Der er ogsaa det nye Moment, at der ikke foreligger en frivillig Overenskomst mellem Arbejdere og Arbejdsgivere, over hvis Rækkevidde man, før man indgik den, maatte være klar. Vi staar nu i en Situation, hvor baade organiserede Arbejdsgivere og organiserede Arbejdere er nødsaget til at overholde en Overenskomst, som de ikke selv har truffet, og det en Overenskomst, som i et stort Antal Tilfælde afskærer dem fra Beskæftigelse.

Det er dette, vi fra vor Side mener der maa tages Hensyn til. Naar Lovgivningsmagten har paalagt de organiserede Arbejdere og de organiserede Arbejdsgivere